

Slovo k povzbuzení na neděli 26. ledna 2025, na **3. neděli v mezidobí (Božího slova)** – C
Biblická čtení: Neh 8,2-4a.5-6.8-10; Ž 19; 1Kor 12,12-30; Lk 1,1-4;4,14-21

Milé sestry, milí bratři,

v dnešních biblických čteních můžeme slyšet zejména **dvě velká témata**:

Prvním je **radost z Božího slova**. Téma, které se na dnešní **neděli Božího slova** zrovna hodí. Ve starozákonním čtení kněz Ezdráš předčítá Izraelitům navrátilivším se z babylónského vyhnanství z knihy Božího zákona, všichni se radují a Eliáš s levity volá: «Dnešní den je zasvěcen Hospodinu, vašemu Bohu, nebuďte smutní a neplačte!»

Následný **žalm** tuto radost rozvíjí a vyzpívává: «Hospodinovy předpisy jsou správné, působí radost v srdci, Hospodinův rozkaz je jasný, osvětluje oči».

Evangelista **Lukáš** zase začíná své «vypravování o událostech, které se dovršily mezi námi, jak nám je odevzdali ti, kdo byli do počátku očitými svědky a služebníky slova» věnováním «váženému Teofilovi», tedy každému, kdo je milován Bohem a miluje Boha. A hned za tímto incipitem – s přeskočením celých tří kapitol – rozevře svědectví **ze začátku** Kristova veřejného působení v Nazaretě. Pán Ježíš přečte v tamější synagoze **Izaiášovo proroctví** a vztáhne je **na sebe**: «Dnes se naplnilo toto Písmo, které jste právě slyšeli». A posluchači žasnou.

Z četby Písma bychom měli **chtít mít radost**. Vždyť Boží slovo, zejména novozákonní, máme slyšet jako slovo o Boží lásce, které nás chce k lásce vést. Kristus je vtělením této lásky a plností Slova. Proto by mělo být **čtení** Božího slova, zvláště **evangelia**, pro člověka **radostí**.

„**Chtít mít radost**“ samozřejmě neznamená „vyrobít si ji“. Znamená to **zkusit se radosti otevřít**, hledat ji, nezkazit si ji předem, nenegovat ji tím, že nepřipustíme ani její možnost, nepřipravit se o ni, je-li dána. Což ostatně neplatí jen o radosti ze slova Božího.

Chtít mít radost z Písma možná ale také znamená se až tolik netrápit otázkou, jinak oprávněnou, jak přesně vše bylo, co vše je v biblickém textu obraz, co interpretace a co svědectví. **Nějak** to bylo, za svědectvími Písma je historie Boha a člověka, **dějinná zkušenost s Bohem** a její reflexe – to je základem biblického náboženství. Ale možná ještě **důležitější** je se ptát, **jak** Bohem inspirované slovo **promlouvá k nám**, čím nám chce zjevit **hlubší pravdu** o Bohu, světě a zejména o nás samotných. Jak **mluví** o lásce Boží a jak nás k lidské lásce chce vést. Jak ukazuje, co je a co není **důležité**, a že nakonec **jedině láska**, kterou je Bůh, která sestoupila do dějin a která se v Kristu stala člověkem, je **důležitá**. Bible je jakousi **vitráží**, skrze kterou do našeho světa chce zazářit oblažující Boží světlo, a tak nám pomoci **k zakoušení Boha** v životě.

Návodů, jak konkrétně Písmo svaté číst a otvírat se jeho radosti, je mnoho. Jeden staletími osvědčený hovoří o několika krocích. Ty latinsky zní: *lectio – meditatio* či *ruminatio – oratio – contemplatio – actio*; česky: četba – meditace či přežvykování – modlitba – nazírání – čin. Tedy nejprve si v Písmu číst, pak přečtené jakoby přežvykovat ve své mysli a svém srdci, vnímat jejich chuť, pomodlit se k Bohu, otevřít se mu, kéž by ho i zakoušet. A podle vychutnaného dobra se snažit žít, konat.

Že něco takového může **přinést radost** nám i našemu okolí, se musí **jedině zkusit**.

Zeptejme se však, **kdy naposledy** jsme sami otevřeli Písmo a zaposlouchali se do evangelia?

Druhé téma zarezonovalo ve čtení z Pavlova Prvního listu Korintským. Známý **obraz církve**, křesťanské obce jako **těla Kristova**.

Obraz lidského společenství jako **těla** není jen biblický a netýká se jen církve. Už ne jeden antický myslitel – například i velký Platón – **k tělu** s mnoha různými údy přirovnal celou **lidskou společnost**. Tímto obrazem měla být vyjádřena **sounáležitost a propojenost** všech lidí, jakož i jejich místo, **životní úkol** ve společenství, v celku těla.

I **Starý Zákon** zná podobné obrazy a přirovnání a vztahuje je specificky na Izrael. K obrazu těla nemají daleko obrazy vinice či stromu a jeho ratolestí. Není divu, že i **Zákon Nový** ústy samotného **Ježíše** říká, že společenství jeho následovníků je **jeho tělem**, Kristus je pravým vinným kmenem a křesťané jeho ratolestmi.

Obraz **církve** jako **těla** Kristova rozvine zejména apoštol **Pavel**, a to hned ve třech svých listech: Efezanům, Kolosanům a právě v Prvním Korintským, z jehož 12. kapitoly dnes čteme. Obraz se v Pavlových jednotlivých listech trochu **liší**. Jestliže v prvních dvou jmenovaných je Pán Ježíš hlavou a křesťané údy jeho těla, a tak dohromady tvoří církev, tak v našem úryvku je tomu jinak: O Kristu-Hlavě není vlastně řeč. **Kristus** je zde spíše samotným **tělem**, které všemu **předchází**, ze kterého jeho údy teprve **vyrůstají**, bez něho a bez sebe **nemohou** vlastně **existovat**.

Církev je **Kristovou** Boží tajemnou **přítomností**: V křesťanské víře, bohoslužbě a společenství křesťanů, a to i navzdory jejich slabostem a hříchům. I proto nazýváme církev **tajemným tělem** Kristovým, protože **jeho přítomnost** v křesťanství a v institucích církve je často spatřitelná – pro slabost nás církevníků – skutečně **jen vírou**, je očím skrytá, je tajemstvím. I přestože by v lásce křesťanů měla být hmatatelná. Ale věříme, že přesto **Kristus** v církvi **tajemně je**. A je tam **dřív než my**, navzdory nám. A z toho měli bychom mít **radost**. I proto bychom vnímat církev jako **prostředí**, jehož jsme **součástí**, do kterého jsme byli **vrženi**. Mělo by nám na něm **záležet**, na jeho údech, na druhých lidech by nám mělo záležet. Jako by nám mělo záležet i na všech lidech ve všech ostatních lidských společenstvích, jichž jsme jen kdo součástí. Měli bychom se snažit být **ku prospěchu** ostatních, nežít v těchto společenstvích jen pro sebe a za sebe. Snaha o to pomáhá **nezastiňovat** Kristovu přítomnost v jeho těle, církvi, usnadňuje možnost jeho najítí.

Třetím impulsem může být i zajímavý detail, že svatý Pavel svůj **obraz církve jako těla** vložil do listu adresovaného právě **Korint'ánům**. Křesťanům bohaté starokřesťanské obce, kterým sebevědomí a sebejistota nechyběly.

Milé sestry, milí bratři, zakončeme snad připomínkou včerejšího svátku **Obrácení svatého apoštola Pavla**. Svátek zpřítomňující biblickou událost Šavlova mystického setkání s Kristem na cestě do Damašku. Jak Šavel, horlivý Hebrej jedoucí do Damašku pronásledovat židokřesťany, byl na cestě tam mystickým setkáním s Kristem **sražen z koně**. A to ho obrátilo, zcela změnilo jeho život, Šavel nejprve oslepl, ale pak znovu prozřel. Stal se Pavlem, Kristovým následovníkem a apoštolem národů.

Pavlovo obrácení je **prototypem** jakékoli autentické náboženské zkušenosti jakož i veškerého obrácení. **Spadnout z koně** je toho nutnou **součástí**, obrazem, **metaforou předpokladu** jakéhokoli **obrácení** k Bohu, dobru i druhým lidem, metaforou **znamení autenticity** duchovní zkušenosti, setkání s Bohem.

Takový **pád z koně** může znamenat **leccos**: Od prostého naražení na vlastní limity a nedostatečnosti, přes pád, který si sami způsobíme, vlastní slabost, spáchaný hřích, neúspěch, nepřijetí, promarnění něčeho, ztrátu něčeho či někoho až třeba po úpadek stářím či nemocí. To vše a mnohé další nás může **srazit k zemi** a tím nám paradoxně **pomoci**. Zejména pokud jsme byli těmi, kteří se cítili být nějak „na koni“. Pád dolů, na zem by nás totiž neměl zabít, Pavla také nezabil, měl by nám jen nově otevřít oči, měl by nás **zpokornět**, uzemnit, a tak nově přivést k Bohu, dobru a lidem. I k sobě samým. A také k **soucitu** s ostatními.

A tím pádem i k **radosti**. Třeba i z toho, že jako slabí si můžeme **číst v evangeliu**, aby nás potěšilo a posílilo. I k radosti **ze shovívavosti** s druhými, jsme-li sami hříšníky, a hlavně k touze **radost dávat dál**.

Čtème **bibli**, zůstaňme **v církvi** kolem Krista a zaradujme se třeba i z vlastních **pádů** z koně.